

Projecte de convivència

El propòsit de l'IE Barnola d'Avinyó és “formar persones capaces d'interaccionar amb l'entorn i dur a terme canvis per millorar la societat, educant en valors i oferint els recursos i l'acompanyament necessari”.

D'acord amb aquest propòsit, el projecte de convivència esdevé el fonament essencial, per cercar la cohesió social i l'equitat.

Què entenem per convivència?

La convivència no és un fi en si mateixa, sinó un mitjà per garantir la cohesió social (és el far, l'objectiu que ens hem marcat).

El procés d'acollida de qualsevol membre de la comunitat, com a primera actuació de socialització, pot representar un moment clau per prevenir possibles conflictes posteriors.

Per assolir una bona convivència escolar, és important la presència constant i efectiva del professorat amb l'alumnat i ser conscients que som professors de centre, no només d'un grup d'alumnes. Tots som professors de tots els alumnes.

Organització del centre

Existeix una comissió de convivència formada per la direcció del centre, representants de mestres, representants de famílies, representant d'alumnes i representant de l'Ajuntament.

La seva funció és l'aplicació i desplegament del Projecte de Convivència i la revisió i control, si s'escau, de casos greus de manca de disciplina i aplicació de les NOFC.

Com hem creat el projecte de convivència?

Els infants aprenen i s'eduquen els 7 dies de la setmana i durant les 24 hores del dia.

Aquesta acció educativa guanya força, quan els diferents agents que intervenen es coordinen.

Els conflictes, són inevitables, doncs és implícit a conviure en la societat.

Per això s'ha realitzat un projecte de convivència comunitari: començant per una formació conjunta amb totes les entitats del municipi que intervenen amb infants.

Les 3 idees clau de la formació són:

- Perspectiva positiva del conflicte, motor de creixement personal i transformació social.
- Importància de la provenció, com a eina per tenir cura de la comunitat.
- Comunicació (el jo missatge). Ritual d'anàlisi i resolució de conflictes

A partir d'aquí aquest projecte ha evolucionat, implicant el claustre de mestres, famílies i alumnat.

PUNTS FORTS

Sistema de relacions:

Relació professorat bona
Comunicació família-escola
Estima al professorat
Bon clima de col·laboració i entesa entre la comunitat
El professorat ajuda a resoldre conflictes

El que aprenen:

A la tutoria hi ha espais habituals per tractar possibles problemes de convivència.
Es treballa la competència social i ciutadana de l'alumnat.
L'alumnat està interessat en allò que s'ensenya.
Són aprenentatges útils pel futur.

Espais:

L'espai és agradable i es troba en bon estat.
Les aules són espais acollidors que afavoreixen l'aprenentatge.
El pati, durant l'esbarjo, és supervisat i amb àrees diferenciades.

Gestió de conflictes:

Es treballa amb els alumnes les habilitats comunicatives i gestió de conflictes.
Grau de convivència al centre, en termes generals, es valora satisfactòriament.

PUNTS FEBLES

Sistema de relacions:

Amb l'alumnat no sempre hi ha bones relacions, encara que globalment sí.

Espais:

L'ambient dels passadissos no és tranquil i ordenat en els canvis de classe.

El que aprenen:

Manca compartir recursos i bones practiques que afavoreixen un bon clima.

Documentar els objectius i resultats en relació a la convivència del centre.

Gestió de conflictes:

No sempre existeixen comunicats on es recullen les incidències i els alumnes poden manifestar la seva visió.

No existeix un protocol d'actuació compartit i conegut per tothom.

No sempre existeixen xarxes de suport entre iguals.
Existència de normes clares i consensuades per la comunitat.

Priorització de les necessitats detectades

Recollir i difondre les bones pràctiques i els recursos per promoure un bon clima de convivència en la comunitat escolar.

Compartir entre docents, però també amb famílies i l'entorn els valors de convivència.

Planificar en la PGA objectius i accions per millorar la convivència i avaluar en la memòria anual de centre.

Creació de les NOFC i normes de convivència en el centre, amb protocols d'actuació.

Repensar el Pla d'acollida de famílies, docents i alumnat.

Objectiu general

Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.

Objectiu específic

Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació a la convivència.

Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.

Indicadors

Oferta d'accions formatives.
Percentatge de participació.

Existència de la comissió.
Nombre de reunions.

Objectiu general

Ajudar a l'alumne/a a relacionar-se amb sí mateix, amb els altres i amb el món.

Objectiu específic

Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.

Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.

Indicadors

Participació de l'alumnat en les normes d'aula i de centre.

Espais perquè els delegats/des participin en l'elaboració de les normes de centre.

Inclusió en el PAT d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes.

Estratègies del centre per afavorir la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, mediació, tutoria, pràctiques restauratives...).

Objectiu general

Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.

Objectiu específic

Promoure la participació de l'alumnat en les activitats de dins i fora de l'escola.

Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.

Indicadors

Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries.

Promoció i difusió de l'oferta de lleure educatiu de la zona.

Existència i difusió de protocols d'acollida dels membres de la comunitat escolar.

Ús d'enquestes per valorar el grau de satisfacció del procés d'acollida.

Activitats PAT (padrins, interetapes...).

Objectiu general

Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.

Objectiu específic

Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.

Indicadors

Actuacions de sensibilització portades a terme en el centre.

Objectiu general

Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida.

Objectiu específic

Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.

Indicadors

Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents...).

Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals.

Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència.

Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre.

Pla d'acció tutorial

Planificació de l'acció tutorial a partir dels objectius, els continguts, la seqüenciació d'activitats i l'avaluació, amb l'objectiu de l'acompanyament personal i acadèmic.

Organització i desenvolupament

Setmanalment, es portaran a terme les actuacions planificades en el PAT, per tal d'afavorir el coneixement d'un mateix i dels altres, oferint espais per l'expressió d'emocions i sentiments.

Disciplina preventiva: Reduir el risc de situacions conflictives, creant una estructura de funcionament d'aula i centre amb una ubicació propera i dinàmica del docent respecte l'alumne/a.

Pràctiques preventives: Estratègies i recursos per oferir una xarxa de relacions pacífiques dins del grup. Es fonamenta amb la cura, el respecte, la responsabilitat i la cooperació.

Pla d'Acció Tutorial (PAT)

L'efecte Pigmalión: És important gestionar les expectatives per aconseguir una major efectivitat i rendiment del mateix.

La relació amb l'alumne/a com a resultat de les expectatives que tenim sobre ells/es, es manifesta tant en el llenguatge verbal, com en el no verbal i en fets concrets. Amb aquestes senyals repercutim en l'autoestima de les persones.

<https://www.youtube.com/watch?v=XwMWSUJKHYQ&t=3s>

L'efecte Galatea: L'acompliment de les persones no depèn exclusivament de les expectatives que els altres tenen sobre ella. Les expectatives que una persona té sobre sí mateixa, també determina la consecució d'assoliments.

Pràctiques restauratives

Estratègies per cuidar-se i cuidar els altres, abordant els conflictes després de la crisi. Es busca una reparació física i emocional del possible dany causat i la restauració de les relacions afectades.

Organització i desenvolupament

Ús d'estratègies de la formació convivència escolar i marc normatiu:

- Preguntes restauratives per converses difícils.
- Pràctiques restauratives.

Servei de mediació

Gestió de conflictes mitjançant la intervenció d'una tercera persona (generalment de l'equip directiu), amb l'objecte d'ajudar a reflexionar sobre el que ha passat i ajudar a les parts a obtenir per elles mateixes un acord satisfactori.

Organització i desenvolupament

Es basa en els principis de: voluntarietat, imparcialitat de la persona mediadora i confidencialitat.

Qui pot fer ús? Qualsevol membre de la comunitat escolar.

Quan? Davant d'un conflicte, com a prevenció, com a estratègia de reparació o reconciliació o durant la tramitació d'un procediment sancionador.

Com? Posant-se en contacte amb algun membre de l'equip directiu i es registre.

Espais de reflexió

Lloc de calma, dins / fora de l'aula, per reflexionar sobre el conflicte.

Organització i desenvolupament

Preguntes a respondre:

- Què ha passat?
- Per què ha passat?
- Com t'has sentit? Com s'ha sentit l'altre?
- Com ho podem solucionar?
- Què puc fer per reparar els danys ocasionats?

Normes de convivència

MARC NORMATIU

- L'alumnat té el deure de conèixer i complir les normes de convivència del centre.
- Tot l'alumnat ha d'assistir a classe, participar de les activitats acordades i respectar els horaris establerts. En cas d'absència, cal portar una justificació escrita pel pare/mare/ tutor legal.
- Realitzar les tasques encomanades pels docents.
- Respectar l'exercici del dret a l'estudi de companys/es.
- L'alumnat té l'obligació de portar el material necessari per al desenvolupament de les tasques programades.
- Tot l'alumnat té dret a garantir la privacitat de la seva pròpia imatge i al fet que no se'n divulgui cap sense la seva autorització.
- Tot l'alumnat és responsable de mantenir net i amb ordre el centre educatiu (espais, material i mobiliari).
- No es pot fumar a cap espai del recinte escolar, ni a l'entrada del mateix.
- Cap alumne/a pot sortir del centre durant l'horari lectiu, sense l'acompanyament del pare/mare/tutor legal.
- Cal arribar a totes les classes amb puntualitat. Cal esperar amb ordre i amb el material preparat fins que arriba el docent.
- Si el docent no arribés a classe, el delegat/da, es posarà en contacte amb direcció.
- La classe no finalitza fins que el docent dóna permís per desar el material i abandonar l'aula, si és el cas.
- En els canvis de classe, el desplaçament pels passadissos és ordenat i sense córrer ni cridar.
- El centre no es fa responsable dels objectes de valor que puguin portar els alumnes.
- L'ús de telèfons mòbils i d'altres aparells electrònics o objectes a l'aula està subjecte a les indicacions de cada docent.

Si se'n fa un ús inadequat, el docent podrà retirar el telèfon o l'objecte i aquest serà custodiat fins que vingui el pare / mare o tutor/a legal a recollir-ho. Un ús inapropiat reiterat, es podrà prohibir o deixar-lo a consergeria i retornar en finalitzar la jornada.

Es podran realitzar fotografies o qualsevol tipus de gravació a membres de la comunitat educativa, sempre i quan es tingui l'autorització expressa d'aquest.

Dret de vaga de l'alumnat

- Es contempla el dret de vaga a partir del 2n cicle d'Educació Secundària.
- Les famílies de l'alumnat del 2n cicle d'ESO, en cas de convocatòria de vaga hauran de justificar l'absència dels seus fills al centre.
- Passos a seguir en cas de convocatòria de vaga:
 - . Reunió del Consell de Delegats on s'exposarà la informació rebuda i l'elaboració escrita dels seus principals punts.
 - . Debat i votació secreta en cada un dels grups classe.
 - . Comunicació escrita a Direcció sobre els acords presos amb una antelació de 48 hores. Així mateix es pot desconvocar la vaga si les circumstàncies així ho aconsellen.
 - . En cas de secundar la vaga enviar comunicació escrita a totes les famílies.
- Durant l'exercici del dret de vaga és responsabilitat de les famílies el que facin els seus fills/es. Docents i Junta directiva del centre no tenen cap responsabilitat ni civil ni penal en cas de no assistència d'un alumne/a.
- El centre atindrà i garantirà el normal desenvolupament de les classes a l'alumnat que no desitgi secundar la vaga.
- Els exàmens fixats en dia de vaga es faran si assisteix la majoria del grup - classe. En cas contrari s'aplaçarà.

Gestió dels patis

- Tots els espais i temps són de gran potencial pedagògic. Tots els docents estan involucrats en la gestió del pati.
- Es disposa d'un material de préstec comunitari que gestiona l'alumnat.
- En acabar el pati, l'alumnat ha de deixar net i en bones condicions aquest espai.
- L'alumnat de 1r i 2n d'ESO porten a terme el projecte Pati Actiu-Lectiu
- Les zones de joc estan distribuïdes per facilitar l'equitat i la coeducació.
- Cap alumne/a es pot quedar dins de l'aula, si no és amb un docent.
- En cas de pluja, l'alumnat podrà jugar sense material en els següents espais: porxo, gimnàs, menjador i pavelló.
- Acords de claustre en el temps i espai de pati:
 - . Destinem els primers 5 minuts de pati a esmorzar amb l'alumnat.
 - . L'estona d'esmorzar és responsabilitat del docent que finalitza la classe amb el grup. Es pretén contribuir en els hàbits alimentaris i mantenir l'entorn net.
 - . Es pot esmorzar a l'aula o en un lloc exterior, acordat amb el grup.
 - . Cada docent, per parelles supervisa una zona de joc. Aquesta zona és rotatòria.
 - . L'estona d'esbarjo és lectiva, per tant, no es pot abandonar el centre.

“Els infants necessiten límits, i amb ells troben la tranquil·litat”. T. Berry Brazelton

“A La natura no hi ha premis, tampoc càstigs, només hi ha conseqüències”. Robert G Ingersoll

- Són estratègies perquè l'alumnat pugui distingir entre l'acceptable i inacceptable de la seva conducta i de la dels altres.
- S'actua reconeixent que cada conducta té una importància diferent i per tant les seves conseqüències també són diferents.

Regla KIS (keep it simple):

Reconèixer - classificar - actuar i informar

1. Reconèixer la conducta sorgida dels valors primaris.
2. Classificar la importància de la falta abans d'actuar.
3. Actuar amb sancions vinculades, proporcionals, que intentin reparar els danys ocasionats.
4. Informar per escrit de tota falta ocorreguda per poder fer un seguiment dels casos.

LES CONSEQÜÈNCIES: No prendre-s'ho personalment.

Funcionen millor quan...

- Tenen una relació amb la norma.
- Són clares i específiques.
- Són naturals i lògiques.
- Tenen una gamma d'alternatives.

Manera d'aplicar-les correctament

- To de veu suau però ferm.
- Aproximar-nos a l'alumne/a quan anunciem la conseqüència.
- Mantenir el contacte visual, però sense provocar.
- Si és un grup, mirar a tots, però especialment dirigir-se al líder.

- Un comportament contrari als valors que es pretenen transmetre i que ens serveixen de guia, comporta alterar les normes pactades.

“ No posar límits, no és educar en la llibertat, sinó en l’abandonament”.

TIPUS DE FALTES

	Lleu	Intermèdia	Greu	Molt greu
Concepte	Sense dany físic ni falta de respecte	Desperfectes o manca de responsabilitat o respecte	Dany físic o moral greu. Desperfectes o alteració greu del grup.	Dany intencionat o premeditat. Activació de Protocols del Departament d'Educació.
Impacte	Mínim	Moderal	Alt	Inacceptable
Exemple	Interrompre sense demanar torn de paraula.	Fer caure un company. Desperfecte de material	Agredir física o verbalment	Bulling, ciber assetjament, trencar material, insults racistes o sexistes...
Avisos	3	1	1	0
Actuacions	Recordar la norma. A càrrec del tutor/a	Avisar. Tutor/a i comissió	Advertir: Tutor/a i comissió	Retirar del grup i avisar comissió i direcció. Activació de protocols
Reparació	Reflexió i disculpa.	Reflexió i disculpa. Pràctiques restauratives.	Servei de mediació. Pràctiques restauratives.	Servei de mediació. Pràctiques restauratives.

Registre de faltes: “ El que no és quantificable no és millorable”

Informe d'incidents disciplinaris	Bitàcora
Informació clara i concreta	Excel en el drive del centre
Què ha succeït, quan, qui, com i a on	Tothom és responsable
Classificació de la falta	Ho realitza el tutor/a
Intervenció realitzada	Seguiment del tutor/a o comissió, segons la falta.
Traspàs a la comissió o direcció	Només amb faltes greus o molt greus.

“Per a tot l’alumnat, hi haurà una millor atmosfera per aprendre quan no s’hagin de preocupar pel rebuig i els abusos dels companys/es o de l’educador/a”.

Tomas Lickona